

SF VIL STOPPE SYSTEM-OVERGREB PÅ SVAGE BORGERE MED NY PLAN

YDELSESMODTAGERE STÅR OFTE I EN KLEMT SITUATION I MØDET MED JOBCENTERET. MAGTFORHOLDET ER FORSKRUEET. IKKE FORDI SAGSBEHANDLERNE VIL DEM ONDT, MEN FORDI DISSE I STADIGT HØJERE GRAD PÅ BLIVER MÅLT PÅ, HVAD DE SPARER, OG OM DE KONTROLLERER BORGEREN, END OM DE YDER DEN PLIGTIGE HJÆLP.

Det skorter ikke på sager, der demonstrerer dette. Retten afgjorde for nylig en sag, hvor en borger ikke fik udbetalt sine sygedagpenge, selvom kommunen havde fået at vide, at de var frataget uberettiget.

Tænketaiken Justitia har suppleret de talrige eksempler med en rapport, som dokumenterer et dybt problematisk niveau af overvågning og groteske afgørelser – eksempelvis som at bruge et Netflix-abonnement som argument for, at en borger ikke har ret til en ydelse. Rapporten indeholder flere eksempler på grænseoverskridende sagsbehandling fra kommunernes kontroller.

Når borgerne føler sig usikre og i forvejen er i en sårbar position, mister de tilliden til systemet. Nogle bliver også desperate og vender vreden direkte mod sagsbehandleren, som i de fleste tilfælde er underlagt kommunens praksis. Det er skadeligt for både borgere og sagsbehandler, og det underminerer tilliden imellem borger og system.

SF foreslår at vende systemet på hovedet, så borgerens retsstilling bliver central. Kommunerne skal selvfølgelig stadig have mulighed for at sikre, at alting går rigtigt for sig, men respekt for borgerens rettigheder skal være i centrum.

KONKRET FORESLÅR SF:

1. RETSHJÆLP SKAL SIKRE, AT BORGEREN ALTID ER OPMÆRKSOM PÅ SINE RETTIGHEDER.

Det kan ikke passe, at det skal være nødvendigt for borgere, der i forvejen ikke har mange midler, at punge ud af egen lomme til private rådgivere, der skal kontrollere, at de får den rigtige behandling af kommunen. Derfor foreslår SF en retshjælpsordning under Ombudsmanden, der kan bistå den enkelte.

2. KLARE REGLER FOR OVERVÅGNING AF BORGERNE.

Absurde sager hvor borgere, der i forvejen er pressede og mistænkeliggjorte, føler sig presset til at give samtykke til udvidet overvågning, kalder på et langt mere klart lovgrundlag for kommunernes indgriben i borgernes privatliv. SF foreslår, at der igangsættes et arbejde, der skal tydeliggøre og stramme reglerne med inddragelse af Justitias analyse af det utilstrækkelige lovgrundlag.

3. KOMMUNERNE SKAL TAGE ANSVAR FOR FORKERT BEHANDLING.

I dag skal kommunerne kun overveje at korrigere en forkert beslutning, hvis de kontaktes af borgere, der er blevet opmærksom på, at beslutningen var forkert. Det vil sige, at selv når borgerne principielt får højesterets ord for, at de er blevet forkert behandlet, så skal den enkelte, udsatte borger selv danne sig overblik over muligheden for at få genoptaget sin sag. Af åbenlyse grunde betyder det, at retfærdigheden er sat ud af spillet for alle de borgere, der fx ikke lige følger med i afgørelser ved højesteret. SF foreslår, at kommunerne der bliver bekendt med, at de har haft en ulovlig praksis, pålægges at kontakte alle borgere, der har været ofre for denne praksis, og gøre dem opmærksom på deres rettigheder. SF foreslår desuden, at forældelsesfristen hæves fra tre til fem år, samt at borgere, som stadig er ydelsesmodtagere, når der træffes afgørelse om ret til tilbagebetaling, ikke skal modregnes i deres kontanthjælp.

4. RET TIL FYLDESTGØRENDE VEJLEDNING.

Nogle borgere kommer i klemme i systemet, fordi kommunen undlader at informere dem om, at de har ret til en bestemt ydelse gennem deres forsikring, som bortfalder, hvis de får andre ydelser. Igen andre, som eksempelvis hjemløse, rammes af, at digitaliseringen underminerer deres behov for individuel sagsbehandling, fordi de ikke kan udnytte

5. ÅBENLYS ULOVLIG SAGSBEHANDLING SKAL HAVE ØKONOMISKE KONSEKVENSER.

Eksempler på kommuner, der knægter svage borgeres rettigheder, er simpelthen utilstedelige i et velfærdssamfund, der eksisterer for at beskytte borgerne. Derfor foreslår SF en bøde på 10.000kr. til kommuner, der fratager ydelser på et åbenlyst urigtigt grundlag.

